

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

10 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Svetlana Țurcanu și de către avocatul Dinu Băgu în numele inculpatului Tcaci Stanislav, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 mai 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui

Tcaci Stanislav xxxx xxxx xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.12.2017 – 16.05.2019;

Instanța de apel: 05.06.2019 – 30.10.2019;

Instanța de recurs: 05.05.2020 – 10.11.2020.

Asupra recursurilor declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 mai 2019, Tcaci Stanislav a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.171 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art.79 Cod penal, la 2 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea de la Tcaci Stanislav în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 2 182 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Tcaci Stanislav, în luna februarie a anului 2017, aflându-se la domiciliul minorei Xxxx xxxx situat pe xxxx xxxx, și știind cu certitudine că este minoră, având intenția și urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale prin constrângere fizică și psihică față de aceasta, dând-u-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, în vederea realizării intențiilor sale criminale, manifestând un comportament agresiv, și profitând de imposibilitatea minorei Xxxx xxxx de a se apăra ori de a-și exprima

voința din cauza vârstei ei fragede, provocându-i o stare de frică și subordonare, după ce a împins-o și a culcat-o pe patul din odaie, a dezbrăcat-o de haine și de lenjeria intimă și contrar voinței ei, intenționat a întreținut cu ea un raport sexual forțat.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri:

3.1. Procurorul, solicitând casarea acesteia, în partea individualizării pedepsei, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Tcaci Stanislav să fie condamnat în baza art.171 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat că, prima instanță a calificat corect acțiunile inculpatului, dar nu a respectat criteriile de individualizare a pedepsei, aceasta fiind prea blândă, fiind astfel încălcate prevederile art.61 alin.(2) și art.75 Cod penal, fapt care nu va asigura atingerea scopului legii penale or, instanța de judecată urma să țină cont de natura și gravitatea fetei imputate lui Tcaci Stanislav, care este învinuit în comiterea unei infracțiuni grave îndreptată față de un minor, a comis infracțiunea prin manifestarea unui comportament agresiv și prin profitarea de imposibilitate a părții vătămate de a se apăra întrucât aceasta la momentul comiterii violului era bolnavă, iar careva circumstanțe, care ar atenua vinovăția inculpatului ori gravitatea fetei precum și a consecințelor infracțiunii comise nu au fost stabilite, în asemenea circumstanțe instanța de fond nu a avut nici un temei legal de a aplica prevederile art.79 alin.(1) Cod penal, în privința inculpatului.

Astfel, acuzatorul consideră că pedeapsa stabilită inculpatului este vădit neproportională celor comise și urmările produse, aplicată cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod penal.

3.2. Inculpatul Tcaci Stanislav, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat de sub învinuirea adusă în comiterea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. b) Cod penal, din motiv că nu a comis fapta imputată.

Apelantul a menționat că, motivele apelului le va depune ulterior, după ce va face cunoștință cu materialele cauzei penale.

3.3. Avocatul Tetelea Marcel la 29.10.2019, a depus apel suplimentar în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Tcaci Stanislav să fie achitat, din motiv că faptele nu au fost săvârșite de către Tcaci Stanislav și în acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute la art.171 alin.(2) lit. b) Cod penal.

În motivarea apelului suplimentar, avocatul a indicat că probele prezentate de către partea acuzării nu dovedesc vinovăția inculpatului, nu au fost prezentate probe concludente care ar putea fi puse la baza sentinței de condamnare, iar declarațiile depuse de partea vătămată Xxx xxxx, a reprezentantului Calinovscaia Valentina, a martorului acuzării Xxx xxxx, procesul verbal de confruntare din 27.10.2017 între partea vătămată și bănuitul Tcaci Stanislav, cât și raportul de expertiză judiciară nr.2282/D din 10.10.2017, raportul de expertiză judiciară nr.346 din 31.10.2017, urmează a fi apreciate critic, deoarece nu confirmă în mod incontestabil vinovăția lui Tcaci Stanislav în comiterea infracțiunii imputate.

În continuare, apărarea a invocat că, instanța în pofida cerințelor art.101 Cod de procedură penală, n-a apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și

veridicității ei, și ca urmare neîntemeiat a ajuns la concluzia vinovăției inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2019, apelurile declarate au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, nefiind prezente careva temeiuri de casare a sentinței. În plus, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate prin prisma utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și obiectiv, călăuzindu-se de Lege, just concluzionând asupra condamnării inculpatului în baza art.171 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Verificând argumentele invocate în apeluri, instanța a ajuns la concluzia că acestea sunt nefondate fiind combătute de probele anexate și circumstanțele stabilite în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond, verificate în cadrul procedurii de examinare a apelului.

Astfel, cu toate că inculpatul Tcaci Stanislav nu a recunoscut vina, instanța de apel a considerat că vina lui se probează cu certitudine prin următoarea sistemă de probe analizate și apreciate de instanța de apel prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, cum ar fi: declarațiile părții vătămate minore Xxx xxxx, reprezentantul părții vătămate Calinovscaia Valentina, martorului Xxx xxxx, precum și procesul - verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 05.09.2017 (f.d.8, vol. I); procesul-verbal de confruntare din 27.10.2017, între partea vătămată Xxx xxxx și bănuitul Tcaci Stanislav (f.d.46-47, vol. I); raportul de expertiză judiciară nr.2282/D din 10.10.2017 (f.d.53-54); raportul de expertiză judiciară nr.346 din 31.10.2017 (f.d.61- 65).

Instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, a ajuns la concluzia, că solicitarea apărării privind achitarea inculpatului Tcaci Stanislav, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, este neîntemeiată, deoarece prima instanță corect a constatat ca fiind dovedită pe deplin vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. b) Cod penal, or, la materialele cauzei penale au fost administrate suficiente probe pertinente și concludente prin care se atestă vinovăția lui Tcaci Stanislav în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Declarațiile inculpatului Tcaci Stanislav precum că, nu a săvârșit infracțiunea imputată au fost apreciate critic de către instanța de apel, deoarece vinovăția inculpatului și-a găsit confirmare după cercetarea declarațiilor părții vătămate Xxx xxxx, reprezentantul părții vătămate Calinovscaia Valentina și ale martorului Xxx xxxx.

Instanța de apel a considerat că nu pot fi reținute argumentele apelantului precum că, instanța s-a limitat doar la descrierea probelor fără să i-a în considerație contradicțiile dintre declarațiile celor audiați, întrucât cu certitudine s-a demonstrat că instanța de fond nu a comis erori de drept, probele au fost apreciate fiecare în parte, și în coroborare, iar reieșind inclusiv și din declarațiile părții vătămate minore, fiind puse întrebări, audiați și martorii, probe, care racordă în ansamblu și prin care pe deplin se confirmă vinovăția lui Tcaci Stanislav în săvârșirea faptei imputate.

Concluziile apărătorului invocate în apel precum că, inculpatul Tcaci Stanislav nu și-a recunoscut vina și sunt insuficiente probe ce ar confirma vinovăția acestuia, au fost apreciate critic de către instanța de apel, deoarece nerecunoașterea vinovăției de către inculpat urmează

a fi apreciată ca o tactică de apărare, ultimul urmărind scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru fapta săvârșită.

Cu referire la argumentele procurorului expuse în apel, instanța de apel a statuat că prima instanță a ținut cont pe deplin de prevederile art.7, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, au declarat recursuri ordinare:

5.1. Procurorul, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor menționate anterior în apel și descrise în pct. 3.1. din prezenta decizie, suplimentar indicând că, pedeapsa penală stabilită lui Tcaci Stanislav este prea blândă și nu corespunde principiului individualizării pedepsei penale, la stabilirea pedepsei, instanțele de judecată nu au luat în considerație gravitatea infracțiunilor comise de către inculpatul Tcaci Stanislav, cât și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor procurorului invocate în cererea de apel cu privire la temeinicia aplicării în privința inculpatului a pedepsei mai aspre, sub forma de 5 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, limitându-se numai la temeinicia aplicării prevederilor art.79 Cod penal.

La stabilirea pedepsei, atât instanța de fond, cât și instanța de apel au interpretat eronat regulile de individualizare a pedepsei penale, aplicând prevederile art.79 Cod penal.

5.2. Avocatul Dinu Băgu în numele inculpatului, invocând temeii de drept prevăzute de pct. 6), 8) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicitând casarea sentinței și deciziei, cu pronunțarea unei noi decizii, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță prin care să fie achitat inculpatul, deoarece fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Relevă apărarea, că instanța de fond nu a verificat minuțios toate probele în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, fiind reținute la baza sentinței probe ce nu coroborează între ele, fără a fi supuse analizei minuțioase în coroborare cu celelalte probe administrate pe învinuirea adusă lui Tcaci Stanislav.

Susține apărarea, că vinovăția lui Tcaci Stanislav nu a fost confirmată prin probe pertinente și concludente, iar sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, dubiile în probarea învinuirii urmând a fi interpretate în favoarea inculpatului.

De asemenea, orice probă acumulată în cadrul urmăririi penale urmează să fie cercetată în fața instanței de judecată, în virtutea principiului unui proces echitabil și anume contradictorialitatea procesului. În cazul de față mărturiile lui Tcaci Stanislav, sunt importante pentru cercetarea tuturor aspectelor cauzei, or o hotărâre de condamnare nu se poate întemeia doar pe declarațiile martorului acuzării.

Făcând trimitere la prevederile art.414, 417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, apărarea subliniază, că instanța de apel a menținut soluția de condamnare adoptată de către prima instanță în privința inculpatului, fără o apreciere corespunzătoare în parte a probelor administrate la caz și fără oferirea răspunsurilor asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, deoarece instanța de al doilea jurisdicție nu a judecat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând în cele din urmă o soluție insuficient motivată în raport cu argumentele apelanților și circumstanțele cauzei.

În acest sens accentuează că, deși apărarea a solicitat audierea în calitate de martori V. Calinic și M. Țîra cât și a experților A. Vicol și V. Mardari, precum și audierea martorului C. Pistru, instanța de apel nu a acordat nici o apreciere acestui aspect în decizia emisă.

Sustine apărarea, că instanța de apel s-a limitat la enumerarea probelor și aprecierea acestora cu unele fraze de ordin general, însă o analiză separată a fiecărei probe atât a învinuirii cât și a părții apărării, nu a fost efectuată.

Pe lângă aprecierea probelor, apărarea evidențiază că instanța de apel a omis a da răspuns următoarelor chestiuni, și anume: apărarea a solicitat audierea în calitate de martori V. Calinic și M. Țîra cât și a experților A. Vicol și V. Mardari, or, probele prezentate de către acuzare nu demonstrează comiterea de către Tcaci Stanislav a infracțiunii incriminate. Consideră inadmisibilă respingerea de către instanța de apel a cererii de audiere a acestor martori, prin acest fapt fiind încălcat grav dreptul la un proces echitabil.

Instanța de apel a ignorat prevederile Codului de procedură penală la examinarea cauzei penale date și decizia instanței de apel este una incompletă, deoarece nu oferă răspuns la toate motivele importante invocate în sprijinul apărării.

6. Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acestea urmează a fi admise din considerentele ce urmează.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă

probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală. La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

După cum rezultă din conținutul recursurilor declarate în speță, acestea se întemeiază pe prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În esență, argumentele părții apărării se axează pe poziția că instanța de apel, examinând apelul părții apărării și argumentele aduse în susținerea dispunerii achitării inculpatului, contrar materialului probator prezentat la dosar a dispus respingerea apelului cu menținerea sentinței, întemeindu-și soluția în baza aceluiași argumente formulate de către prima instanță. De asemenea, instanțele au respins ca neîntemeiată cererea privind audierea martorilor apărării și au pus la baza condamnării doar probele acușării, fără a se pronunța asupra tuturor motivelor invocate în apel expuse la pct. 3.3. al prezentei decizii.

La fel, în esență argumentele părții acușării se axează pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat circumstanțele cauzei în latura individualizării pedepsei penale inculpatului, iar instanța de apel, examinând apelul procurorului contrar materialului probator prezentat la dosar a dispus respingerea apelului cu menținerea sentinței, întemeindu-și soluția în baza aceluiași argumente formulate de către prima instanță, fără a se pronunța asupra tuturor motivelor invocate în apel expuse la pct. 3.1. al prezentei decizii.

Colegiul penal lărgit analizând decizia contestată menționează că, respingând apelurile părților, instanța de apel în partea descriptivă a deciziei urma să desfășoare analiza probelor pe care s-a bazat la adoptarea deciziei, cu indicarea motivelor care au stat la baza pronunțării unei asemenea soluții și din care considerente ele urmează a fi admise ori respinse ca probe.

Cu referire la temeiurile invocate, Colegiul penal lărgit menționează că hotărârile pronunțate de către instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

În pofida acestor prevederi legale, instanța de apel nu s-a expus și nu a oferit nici o apreciere următoarelor motive esențiale invocate în apelul părții apărării, și anume:

Atât în fața primei instanțe, cât și în cererea de apel apărarea a solicitat audierea martorilor V. Calinic și M. Țîra cât și a experților A. Vicol și V. Mardari, care, în opinia părții apărării, pot elucida unele circumstanțe pentru justa soluționare a cauzei, însă instanța de apel la acest capitol nu a oferit careva răspuns, trecând peste această solicitare, ținând cont de faptul că

partea apărării a solicitat achitarea inculpatului, fapt care în opinia instanței de recurs poate afecta drepturile inculpatului la un proces echitabil.

La fel, instanța de apel și-a bazat concluziile privind vinovăția inculpatului pe declarațiile martorului Xxxx xxxx date în ședința de judecată a primei instanțe și la urmărirea penală (f.d.29, 126, vol. I), aceasta nefiind audiată în instanța de apel, cu toate că acest aspect a fost evidențiat în cererea apărării.

La acest segment, instanța de apel a preluat identic cele reținute de prima instanță, reproducând în conținutul deciziei pasaje din depozițiile martorului Xxxx xxxx, însă nu a intrat în esența faptelor privind derularea evenimentelor petrecute la data comiterii infracțiunii.

Astfel, Colegiul penal lărgit a stabilit că deși partea apărării a invocat motivele respective, solicitând instanței de apel aprecierea acestora în vederea justei soluționări a cauzei, această instanță a trecut cu vederea aspectele descrise, fără a le acorda aprecierea cuvenită, fapt care afectează decizia contestată, or, instanța de apel în temeiul prevederilor art.414 Cod de procedură penală, are obligația să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Totodată, potrivit art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

În sensul dat, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel s-a limitat doar la preluarea constatărilor primei instanțe, însă fără a înfăptui o analiză minuțioasă și completă a tuturor circumstanțelor cauzei, importante pentru justa soluționare a cauzei.

De altfel, din analiza textului deciziei supuse recursului, se atestă că, instanța de apel a trecut în revistă probatoriul administrat în dosar fără a oferi aprecierea acestora așa cum o cer prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală și prevederile art.414 alin.(2) și (6) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

În pofida necesității respectării stricte a prevederilor legale menționate, în prezenta cauză, instanța de apel și-a bazat concluziile despre vinovăția inculpatului Tcaci Stanislav în comiterea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe următoarele probe: *declarațiile părții vătămate minore Xxxx xxxx, reprezentantul părții vătămate Calinovscaia Valentina și a martorului Xxxx xxxx (f.d.126, vol. I), date în ședința de judecată a primei instanțe (f.d.126, vol. I), precum și prin procesul - verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 05.09.2017 (f.d.8, vol. I); procesul-verbal de confruntare din 27.10.2017, între partea vătămată Xxxx xxxx și bănuitul Tcaci Stanislav (f.d.46-47, vol. I); raportul de expertiză judiciară nr.2282/D din 10.10.2017 (f.d.53-54); raportul de expertiză judiciară nr.346 din 31.10.2017 (f.d.61- 65), însă instanța de apel în decizie doar a trecut în revistă aceste probe, fără a le oferi o apreciere fiecărei în parte, așa cum stipulează prevederile art.101 Cod de procedură penală.*

Colegiul penal lărgit remarcă faptul că, în conformitate cu prevederile art.413 alin.(1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, iar conform art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței

de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În corespundere cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit practicii judiciare constante, una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art.394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art.385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Colegiul penal lărgit notează că, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea, ca o omisiune esențială, apare astfel ca un viciu de procedură.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a drepturilor omului, în primul rând, rolul instanțelor judecătorești naționale este să decidă asupra admisibilității probelor, precum și asupra relevanței și ponderii acestora pentru pronunțarea deciziei judecătorești. Rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite.

Prin urmare, dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar și obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse (*§ 30, 31 cauza Fomin vs R. Moldova, decizia din 11 octombrie 2011*).

Având la bază argumentele expuse supra, Colegiul penal lărgit consideră pripite concluziile instanței de apel de a menține sentința fără modificări, or, instanța de apel nu a cercetat fondul cauzei și apelurilor declarate, nu s-a expus asupra probelor administrate în speță, referindu-se superficial asupra acestora, fără a le descrie și a le aprecia conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, fără a se expune concret care din probele prezentate se resping sau se admit, așa cum se stipulează în art.394 alin.(1) pct. 2) Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia, că la judecarea cauzei instanța de apel a admis erori, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar. Erorile menționate sunt erori de drept procedural și se încadrează în art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și se consideră temei de recurs.

Totodată, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, iar în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod

de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra tuturor motivelor invocate în cererile de apel, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să dea apreciere convenită fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, și să argumenteze clar și motivat concluziile sale în decizia adoptată.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Svetlana Țurcanu și de către avocatul Dinu Băgu în numele inculpatului Tcaci Stanislav, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui *Tcaci Stanislav xxxx xxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 17 decembrie 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico